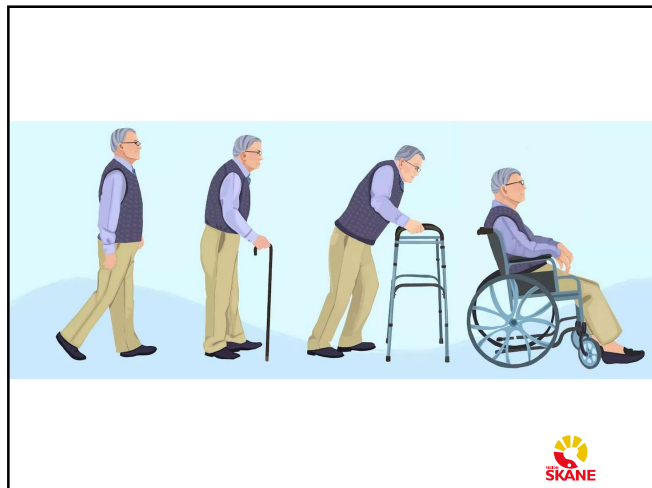

Parkinsons sjukdom Vad kännetecknar komplikationsfasen?

Carl Rosenblad
Överläkare, Neurologi SUS Lund

1

2

Man med parkinsons sjukdom

- Lätt flekterad kroppshållning, bradykinesi + tremor höger hand, god L-dopa effekt. Nedsatt luktsinne, lätt depression enligt hustrun.
- 5 L-dopa-doser, ibland wearing-off, nykturi x 1, ADL-oberoende, obstipation, vaknar på natten.
- FOG, LED 1000mg, fluktuationer ON/OFF, lätt dyskinesi, ADL-oberoende, ibland hallucination.
- Demens, lätt dyskinesier, ortostatisk hypotension, hjälpbehov för ADL, rollator.

3

Behöver vi definiera komplikationsfas?

- Information till patient och anhörig kring prognos, mm. Demens, fall (höftfraktur), hallucinationer, ålder
- Planering – hjälpbehov, avancerad terapi, mm.
- Forskning – Inklusion och utvärdering av effekt.

4

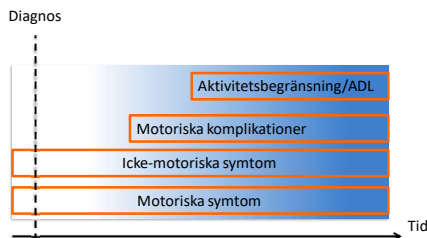
Komplikationsfas– En svårdefinierad fas

- Mycket heterogent förlopp vid Parkinsons sjukdom
- Degeneration inom flera neuronsystem (DA, 5-HT, NA, ACh, neuropeptider) ger olika bidragande symtom.
- QoL är subjektivt, men viktigt att korrelera till objektiva fynd och observationer.

5

Sjukdomsprogress

6

Symtom som bedöms tillräckliga eller absolut tillräckliga för APD

- Generella uppgifter
 - >10 års sjukdom (80%)
- Funktionsbegränsningar
 - Begränsningar/hjälppbehov i ADL pga OFF (73% - 100%)
 - Begränsningar/hjälppbehov i ADL pga dyskinesier (90-100%)
- Motor symptom
 - OFF som begränsar ADL eller kräver hjälp för ADL >2-4 timmer/dag (78-100%)
 - Dyskinesier som begränsar ADL och basala funktioner (90-100%)
 - Fall/dåliga posturala reflexer (87-100%)
 - FOG (85-90%)
 - Dysfagi (måttlig-svår: 90%)
- Icke-motoriska symptom
 - MCI (25%)
 - Demens (90-100%)
 - Hallucinationer utan insikt (90-100%)
 - Psykos (92%)
 - Depression (15%)
 - ICD (35%)
 - Symtomatisk ortostatism

Luquin et al, 2017

7

Hjälpmedel för att kartlägga symptom och sjukdomsbörda

- MDS-UPDRS
 - ADL
 - Non-motor
 - Motor
 - Komplikationer
- Non-Motor Symptom Questionnaire (NMSQ)
- Parkinson Disease Sleep Scale (PDSS)
- Hospital Anxiety Depression Scale (HADS)

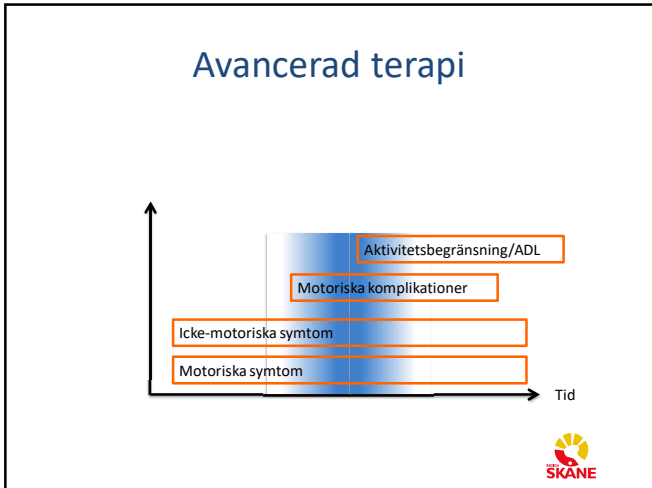
8

Hjälpmedel (forts.)

- Montreal cognitive assessment (MoCA), MMSE, m.fl
- QoL measures (PDQ-39 alt PDQ-8, EQ-5D-5L)

9

10

- ### Sammanfattning
- ADL-funktion
 - ON/OFF-fluktuationer
 - Dyskinesier
 - Fall
 - Dysfagi
 - Demens
 - Freezing-of-gate
-

11

Tack!

12
